

Státní rostlinolékařská správa

Sídlo organizace: Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Korespondenční adresa: Ztracená 1099/10, 161 00 Praha 6

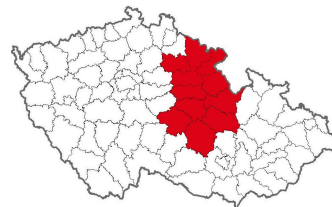
Havlíčkův Brod 31. 10. 2012
čj. SRS 047861/2012

Oblastní odbor SRS
Smetanovo nám. 279
580 01 Havlíčkův Brod

Zpráva č. 19 oblastního odboru HAVLÍČKŮV BROD o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 24. 9. – 28. 10. 2012

1. Počasí

První dva týdny sledovaného období byly ve znamení pěkného počasí s příjemnými teplotami v některých dnech s maximy překračujícími 20 °C a s nočními okolo 5 °C. Poté přišlo poměrně výrazné ochlazení a průměrné denní teploty klesaly i pod 10 °C a přišly i první slabé ranní mrazíky. Po zbytek sledovaného období se střídala teplejší a chladnější několikadenní období. Tato část přinesla i vydatnější dešťové srážky a výjimečné nebyly ani mlhy. V posledních dvou dnech došlo vinou přechodu studené fronty k výraznému ochlazení spojenému v celé oblasti se sněžením – ve vyšších polohách napadla několikacentimetrová vrstva mokrého sněhu. Úhrn srážek činil za celé období 40 až 60 mm.

Výskyt škodlivých organismů a poruch

Díky příznivému průběhu počasí a neustále se snižující ploše brambor byla poměrně brzy ukončena jejich sklizeň. Rychle byla sklizena i kukuřice na siláž. V menší míře ještě probíhá sklizeň cukrovky a kukuřice na zrna.

OBILNINY

Plochy oseté ozimy dobře vzešly a většina z nich je ošetřena proti plevelům. Z důvodu poměrně častého výskytu virových chorob na výdrolech a vysokého počtu přenašečů byly na většině časně nasetych ploch aplikovány i insekticidy.

PŠENICE OZIMÁ (RF 10–23 BBCH)

Růstová fáze: první list vystoupil z koleoptile - šestá odnož viditelná

Další pozitivní výsledek rozboru vzorku na zakrslou snětivost pšenice (*Tilletia controversa*) je hlášen z okresu Jičín /lokalita Železnice/.

Laboratorně byla také ve vzorcích výdrolu potvrzena virová zakrslost pšenice (Wheat dwarf virus) a to v okresech Havlíčkův Brod /lokalita Golčův Jeníkov/, Chrudim /lokalita Zderaz/, Svitavy /lokalita Opatov v Čechách/ a Ústí nad Orlicí /lokalita Vysoké Mýto/.

Na lokalitě Přelouč /okres Pardubice 24. 10./ byl na nově založeném porostu zjištěn první výskyt padlí pšenice (*Blumeria graminis*).

První výskyty hnědé rzivosti pšenice (*Puccinia recondita*) byly zaznamenány v okresech Náchod /lokalita Žernov 26.10./ a Pardubice /lokalita Přelouč 24.10./.

Po celé sledované oblasti byly zjišťovány při smýkání slabé až střední výskyty **kříška polního (*Psammotettix alienus*)**, pouze z okresu Pardubice /lokalita Přelouč 26.9./ je hlášen výskyt silný.

Ohniskovitě až silné poškození vzcházejících porostů **slimáčky (*Deroceras spp.*)** bylo zaznamenáno v okresech Pardubice /lokalita Ostřetín/ a Ústí nad Orlicí /lokalita Velká Skrovnice/.

JEČMEN OZIMÝ (RF 12-23)

Růstová fáze: fáze 4. listu: 4. list rozvinutý - šestá odnož viditelná

Ve vzorcích výdrolu z okresů Hradec Králové /lokalita Velké Babice/, Náchod /lokalita Dolany/ a Ústí nad Orlicí /lokalita Choceň – Vrchovina/ byl potvrzen výskyt **virové zakrslosti pšenice (*Wheat dwarf virus*)**.

První výskyt **hnědé rzivosti ječmene (*Puccinia hordei*)** byl zaznamenán v okrese Náchod /lokalita Josefov/.

Situace ve výskytech **kříška polního (*Psammotettix alienus*)** byla podobná jako u pšenice – silné výskyty byly zjištěny v okresech Havlíčkův Brod /lokalita Ledeč nad Sázavou 3.10./, Pardubice /lokalita Lhota pod Přeloučí 4.10./ a Svitavy /lokality Modřec a Radiměř 17. a 22.10./.

KUKUŘICE (RF 89-99)

Růstová fáze: plná zralost: zrna ztvrdlá a lesklá: asi 75% sušiny v znu - sklizňová zralost- plodina sklizena

V okrese Pardubice /lokalita Urbanice 17.10./ byl zjištěn na okraji pozemku zvýšený výskyt hniloby palic způsobený houbami (***Fusarium spp.***) – jednalo se především o palice poškozené žírem **lesknáčka čtyřskvrnného (*Glischrochilus quadripunctatus*)**.

Poslední úlovky **bázlivce kukuřičného (*Diabrotica vngifera*)** ve feromonových lapácích byly zaznamenány na pozorovacích bodech v okrese Pardubice /lokality Starý Mateřov 26.9. a Urbanice 9.10./.

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 11-19 BBCH)

Růstová fáze: 1. pravý list vyvinutý - 3. internodium viditelné

V okresech Trutnov /lokalita Chroustov/ a Ústí nad Orlicí /lokalita Velká Skrovnice/ byly zjištěny lokálně až střední výskyty **plazmodioforové nádorovitosti brukvovitých (*Plasmodiophora brassicae*)**.

První výskyty **fómového černání stonku řepky (*Leptosphaeria maculans*)** byly pozorovány v okresech Jičín /lokalita Kopidlna 16.10./, Pardubice /lokalita Staré Čívce 9.10./, Rychnov nad Kněžnou /lokalita Králova Lhota 17.10/ a Ústí nad Orlicí /lokality Koldín a Slatiny u Vysokého Mýta 11.10./.

Pouze slabé výskyty housenic **pílatky řepkové (*Athalia rosae*)** byly zaznamenány v okresech Pardubice /lokality Staré Čívce 25.10./ a Rychnov nad Kněžnou /lokalita Králova Lhota 17.10/.

Slabé, lokálně až střední výskyty **dřepčíka olejkového (*Psylliodes chrysocephala*)** byly zjištěny v okresech Rychnov nad Kněžnou /lokalita Králova Lhota 17.10/, Trutnov /lokalita Chroustov 12.10./ a Ústí nad Orlicí /lokalita Koldín 11.10./.

Požerky způsobené housenkami **osenice polní (*Agrotis segetum*)** byly pozorovány v okrese Jičín /lokalita Běchary 19.10./.

V okrese Svitavy /lokalita Litomyšl 15.10./ byl zjištěn silný výskyt **mšice zelné (*Brevicoryne brassicae*)**.

PASTVINY, LOUKY, TTP

TTP, Víceleté pícniny

Provedený monitoring **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** odhalil většinou slabé, ojediněle střední výskyty tohoto škůdce. K použití rodenticidů bylo přistoupeno v okresech Náchod /lokality Nahořany, Nové Město nad Metují, Rychnověk, Šestajovice a Velká Jesenice/, Svitavy /lokalita Dětrichov u Moravské Třebové/ a Ústí nad Orlicí /lokality v okolí Lanškrouna/.

OVOCNÉ DŘEVINY

JABLOŇ (RF 89 – 95 BBCH)

Růstová fáze: konzumní zralost, plody mají typickou chuť a optimální pevnost - 50% listů zbarveno

V okresech Jičín /lokality Jičín, Pševs/ a Trutnov /lokality Dolní Kalná, Hostinné/ byly zjištěny silné výskyty **strupovitosti jabloně (*Venturia inaequalis*)** v neošetřovaných zahradách a alejích. Silné výskyty **sazovitosti plodů jabloně (*Gloeodes pomigena*)** byly zjištěny v neošetřovaných zahradách okresu Jičín /lokality Jičín, Miletín/.

Zjištěn byl také silný výskyt **moniliové hniloby plodů jaderovin (*Monilinia sp.*)** v neošetřovaných zahradách v okrese Jičín, v produkčním sadu na lokalitě Kdanice byl laboratorně potvrzen výskyt hniloby ***Monilinia fructigena***. Na okrese Trutnov byl zjištěn jak slabý výskyt /lokalita Dolní Kalná, kde většinu úrody zničily jarní mrazíky/, tak i střední výskyt /lokalita Hostinné/ moniliové hniloby plodů.

Nepříliš častý škůdce **zlatohlávek zlatý (*Ceutoria aurata*)**, byl objeven v dozrávajícím plodu jabloně v okrese Trutnov /lokalita Slemeno/.

HRUŠEŇ (RF 89 - 95 BBCH)

Růstová fáze: konzumní zralost, plody mají typickou chuť a optimální pevnost - 50% listů zbarveno

Další silné výskyty **bakteriální spály hrušní (*Erwinia amylovora*)** v produkčním sadu byly zjištěny v okrese Jičín /lokalita Lužany/, a to přes pravidelné chemické ošetřování a likvidaci napadených stromů.

V okrese Pardubice /lokalita Svinčany/ byl na plodech laboratorně potvrzen výskyt **moniliniové hniloby hrušek (*Monilinia fructigena*)**.

Peckoviny

MERUŇKA (RF 95 BBCH)

Růstová fáze: 50% listů zbarveno

V okrese Pardubice /lokalita Choltice, malý produkční sad/ byl laboratorně potvrzen výskyt **fytoplazmové žloutenky meruňky („*Candidatus Phytoplasma prunorum*“)**.

SLIVŮŇ (RF 95 BBCH)

Růstová fáze: 50% listů zbarveno

V okrese Pardubice /lokalita Svinčany/ byl na listech laboratorně potvrzen výskyt **virových neštovic slivoně (šarka) (*Plum pox virus PPV*)**.

OKRASNÉ DŘEVINY

Koncem tohoto období již některé druhy dřevin ztrácí olistění, přesto je i v této době možné zaznamenat výskyty různých houbových chorob jako jsou např. rzi nebo i novotvarů živočišného původu, jako jsou např. na javoru stříbrném hálky vzniklé sáním roztoče **Aceria macrorhyncha**.

TOPOL

V okrese Pardubice /lokalita Chvojenec, Horní Ředice/ byly laboratorně potvrzeny silné výskyty **rzi (Melampsora larici-populina)** na listech v matečnicích topolů pěstovaných k bioenergetickým účelům a v okrasných školkách /lokalita Kladruby nad Labem/. V lesní školce /lokalita Zdechovice/ byl na topolu osice zjištěn výskyt **rzi sosnokrut (Melampsora populnea)**.

OSTATNÍ

Světelný lapač, okres Jičín /lokalita Holovousy/

Ke dni 30. 9. bylo pro letošní sezonu ukončeno sledování náletu škodlivých druhů motýlů do světelného lapače. V posledním sledovaném týdnu měsíce září se již jen sporadicky objevovala **osenice černé C (Xestia c-nigrum)**.

Za oblastní odbor zpracoval: Ing. Jiří Jůzl, Ing. Karel Hradil, Ph.D.